

**ORIGINĀLLITERATŪRA BĒRNIEM UN
PUSAUDŽIEM LATVIJĀ 2012**

***Spilgtākie tēli latviešu bērnu un
jauniešu literatūrā 2012.gadā***

Ilze Stikāne

LBJLP konference

**“Iztēles spēks. Spilgtākie tēli bērnu literatūrā”
10.05.2013**

Originālliteratūra ~ 70 grāmatu, t. sk.:

- **jaunas – 56**
 - dzeja – 11
 - *bikibuki* - 6
 - literārās pasakas - 30
 - reālo dzīvi tēlojošā proza – 6
 - izziņas grāmatas – 3
- **atkārtoti izdevumi – 9**
- **bērnu jaunrade - 4**
- **folklora - x**

Dzeja – 11 + 6

- Inese Zandere “Līze Analīze un citi slimnīcas skaitāmpanti”, “Sapnis par Ziemassvētkiem”, *Bikibuka* ideja, izlases veidojums un grāmata “Lelles raduraksti”
- Māra Cielēna, Ilze Dambe “Krupītes kurpītes”
- Maija Laukmane “Gar ausīm skrien vējš”
- Indra Sproģe, Renārs Kaupers “Māci mani, degunlāci”
- Leontīne Apšeniece “Krāsu prieks”
- Imants Auziņš “Dzērvju gans”
- Agra Tomkalne “Uz meža dzīrēm”

Jauns tēls - BIKIBUKS

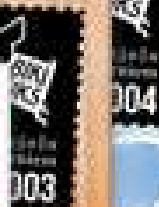

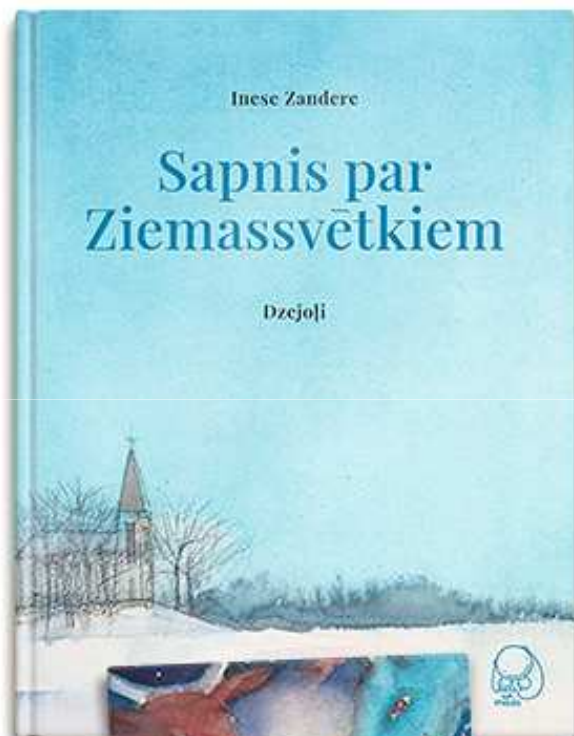
INESE ZANDERE

VILMA DELLE

Janis Bellverles
BIKI — BUKI
Korea Publishers

Reāli bērni – kustīgi, gaiši, sapņotāji un fantazētāji

Inese Zandere
«Sapnis par Ziemassvētkiem»
«Līze Analīze un citi slimnīcas
skaitāmpanti» (2012)

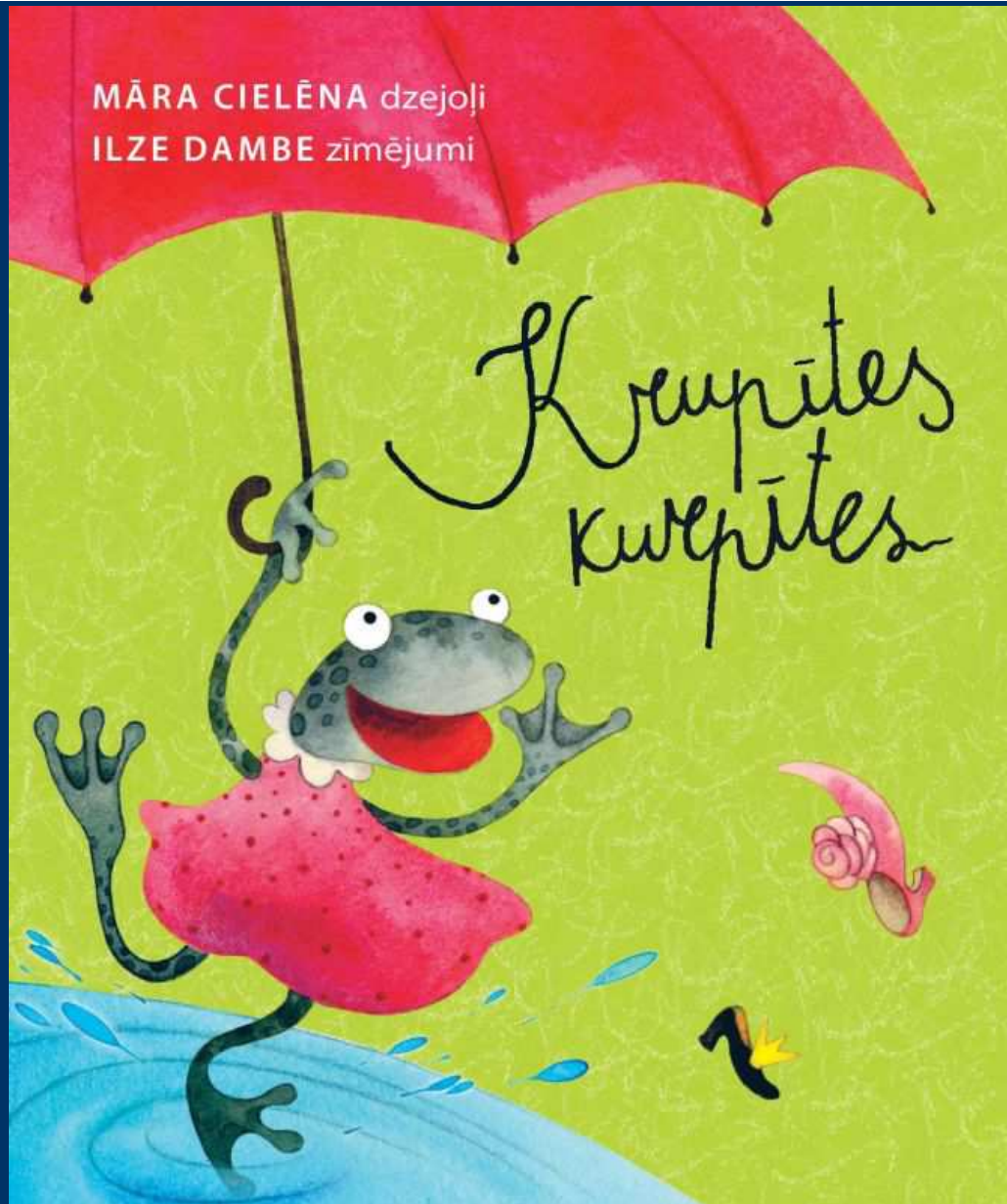
Rotaļu Lācis - draugs

Lāci, paliec gultiņā,
nebaidies un gaidi,

..

Kad no zāļu miedziņa
atkal pamodīšos,
es uz savu Lāci
tūlīt paskatīšos. [25]

MĀRA CIELĒNA dzejoļi
ILZE DAMBE zīmējumi

**Personificēti
dzīvnieku, lietu,
parādību tēli**

**Humors – naivi
bērnišķīgi loģisks
pasaules
skatījums**

Māra Cielēna «Krupītes kurpītes» (2012), māksl. Ilze Dambe

**Degunlācis –
skolotājs –
dzied,
dejo,
zīmē,
veido,
tēlo**

**Indra Sproģe, Renārs Kaupers «Māci mani, Degunlāci!»
(2012)**

Stāsti par bērniem un pusaudžiem reālajā pasaulē – 6 (2008 – 15)

- Māris Rungulis «Nekrietnais Alfrēds»
- Ruta Skrebele «Palaidnību karaļa Jāņa B. dienasgrāmata»
- Ieva Samauska «Meitene, kura mācēja visas pasaules valodas»
- Lilija Berzinska «Ziloņu dārzs»
- Arnolds Auziņš «Aste gaisā»
- Inta Juhnēviča «Dimensiju lokos»

**Nekrietneji –
citādie,
nepareizie**

Māris Rungulis
«Nekrietnais
Alfrēds» (2012),
māksl. Reinis
Pētersons

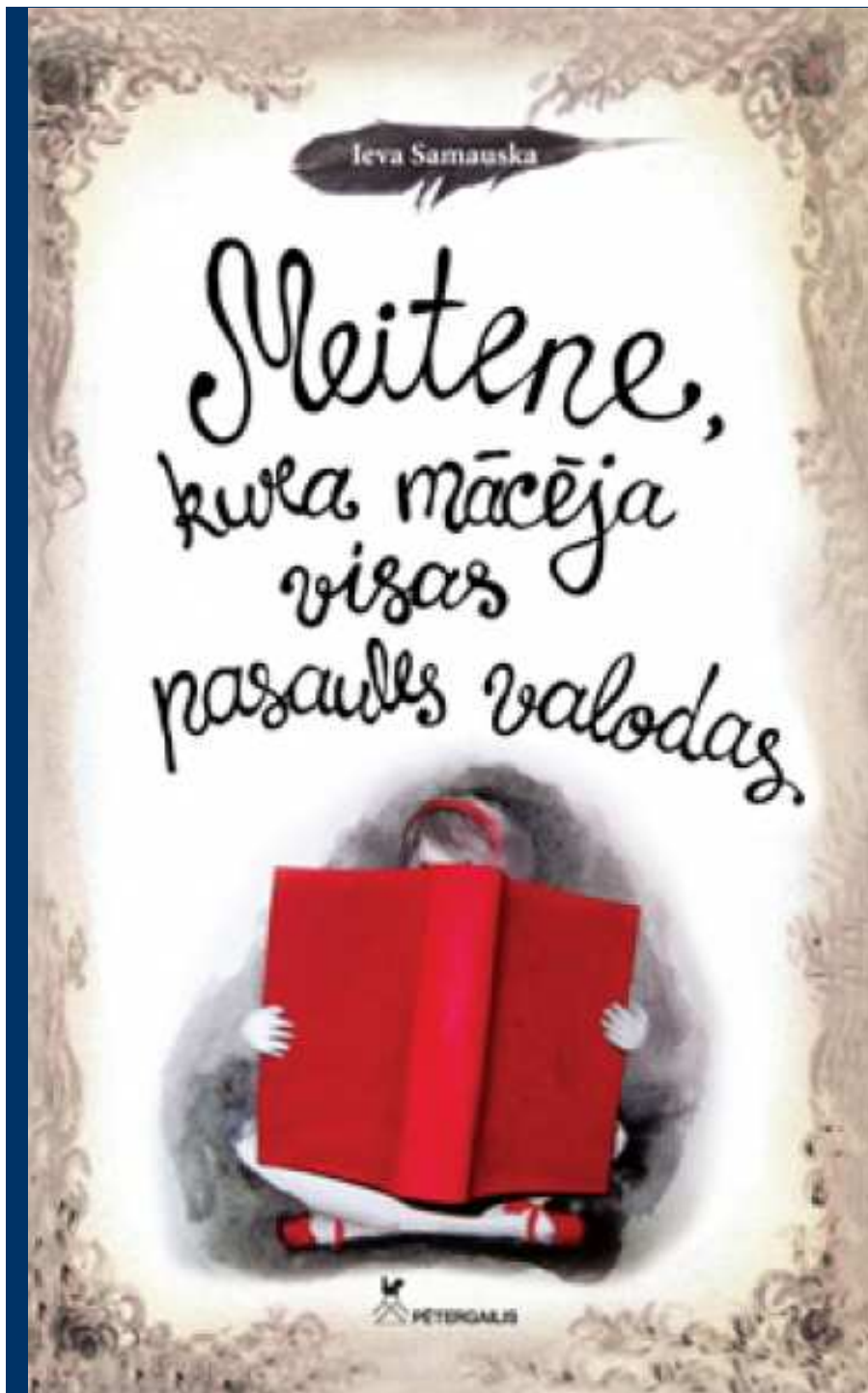
Ruta Skrebele
«Palaidnību karaļa
Jāņa B.
dienasgrāmata»
(2012)

**Meitenes –
cīnītājas,
sapņotājas**

Ulle

Lilija Berzinska «Ziloņu dārzs» (2012)

**Meitenes –
cīnītājas,
sapņotājas**

Lela

Ieva Samauska

«Meitene, kura mācēja
visas pasaules valodas»
(2012),

māksl. Gita Treice

Šajā viē Lela iemācījās sērdi
Vēstule.

Angļu valodā tas bija LETTER.
Franču valodā tas bija LETTRE.
Somu valodā tas bija KIRJE.
Vācu valodā tas bija BRIEF.
Spāņu valodā tas bija CARTA.
Itāliešu valodā tas bija LETTERA.
Igauņu valodā tas bija KIRI.
Zviedru valodā tas bija BREV.
Slovēņu valodā tas bija PISMO.
Nīderlandiešu valodā tas bija BRIEF.
Maltiešu valodā tas bija ITTRA.
Krievu valodā tas bija ПИСЬМО.

Pēc tam viņa iemācījās sērdi
Cepure.

Angļu valodā tas bija HAT.
Franču valodā tas bija CHAPEAU.
Somu valodā tas bija HATTU.
Vācu valodā tas bija HUT.
Spāņu valodā tas bija SOMBRERO.
Itāliešu valodā tas bija CAPPELLO.
Igauņu valodā tas bija MŪTS.
Zviedru valodā tas bija HATT.
Slovēņu valodā tas bija ČÉPICA.
Nīderlandiešu valodā tas bija HOED.
Maltiešu valodā tas bija KAPPELL.
Krievu valodā tas bija ШАПКА.

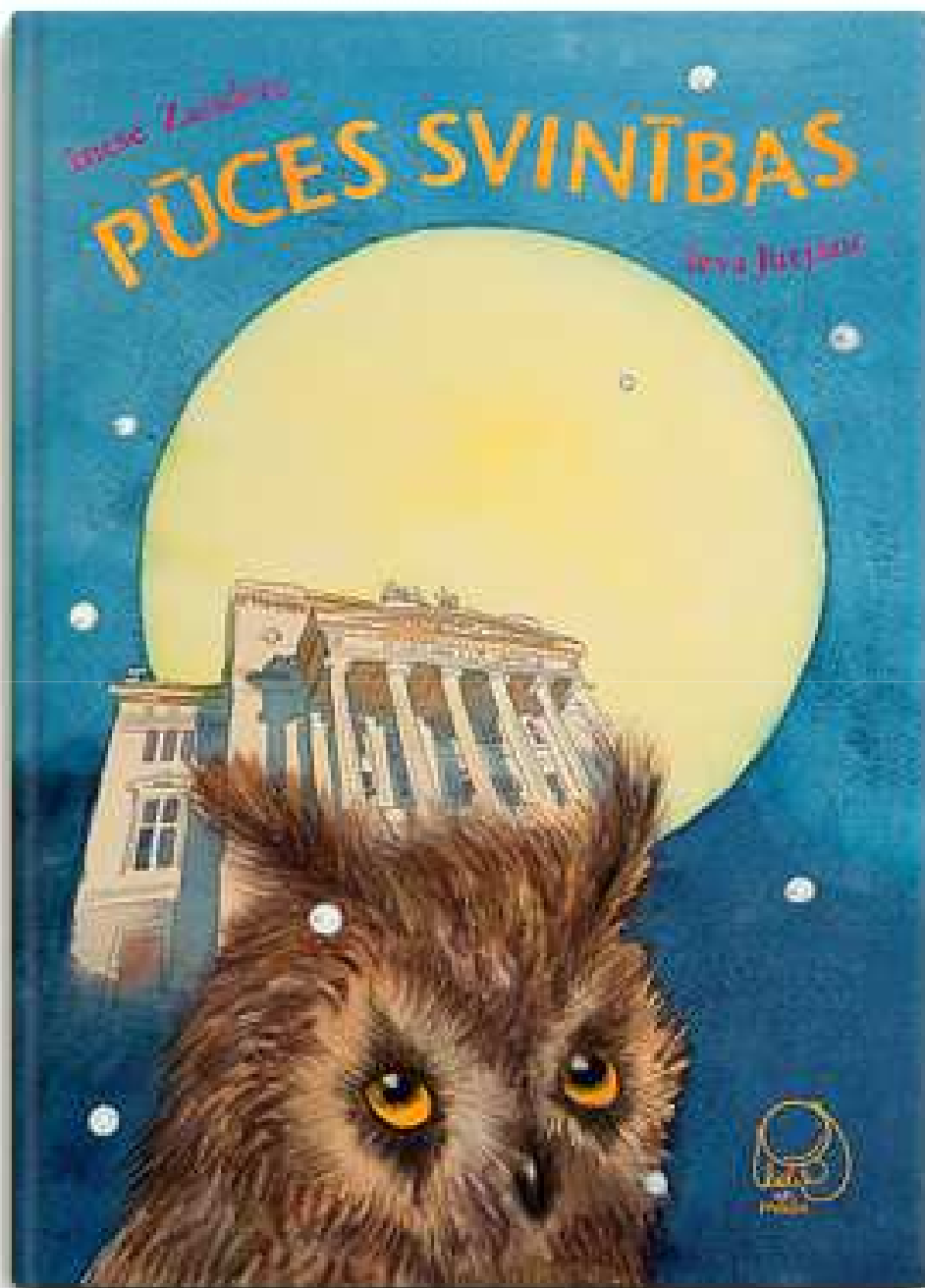

Literārās pasakas un fantāzijas literatūra

~ 30 grāmatu

Pasakas mazajiem +

- Inese Zandere «Pūces svinības»
- Māra Cielēna «Ežuļa peldriņķis»
- Juris Zvirgzdiņš «Kad muzejā iespīd Mēness jeb Tobiass un draugi sargā Rīgas vēsturi», «Rīgas runča Maurīcija piedzīvojumi»
- Rasa Ābelīte. «Vilcieniņš Tutū un viņa draugs», «Sedziņai gribas strādāt»
- Māra Jakubovska. «Reno un Java»
- Luīze Pastore «Petra un sniegpārslu meistars»
- ..

Personificēti
putni – pūce,
vistas, pīles,
vārnas

Opera
mūzika

Inese Zandere,
Ieva Jurjāne
“Pūces svinības”
(2012)

MĀRA CIELĒNA

EŽUĻA

peldriņķis

**Personificēti
dzīvnieku tēli**

**Humors – naivi
loģisks pasaules
skatījums**

Māra Cielēna «Ežuļa
peldriņķis» (2012)

**Rotaļu lāči –
Tobiass, Eliots, suns
Fufū, piedzīvojumi**

**Muzejs
Vēsture**

**Nekrietneji – zagļi,
dzērāji, muļķi**

Juris Zvirgzdiņš «Kad muzejā iespīd Mēness jeb Tobiasss un draugi sargā Rīgas vēsturi» (2012), māksl. Ingrīda Pičukāne

Juris Zvirgzdiņš

Rīgas runča

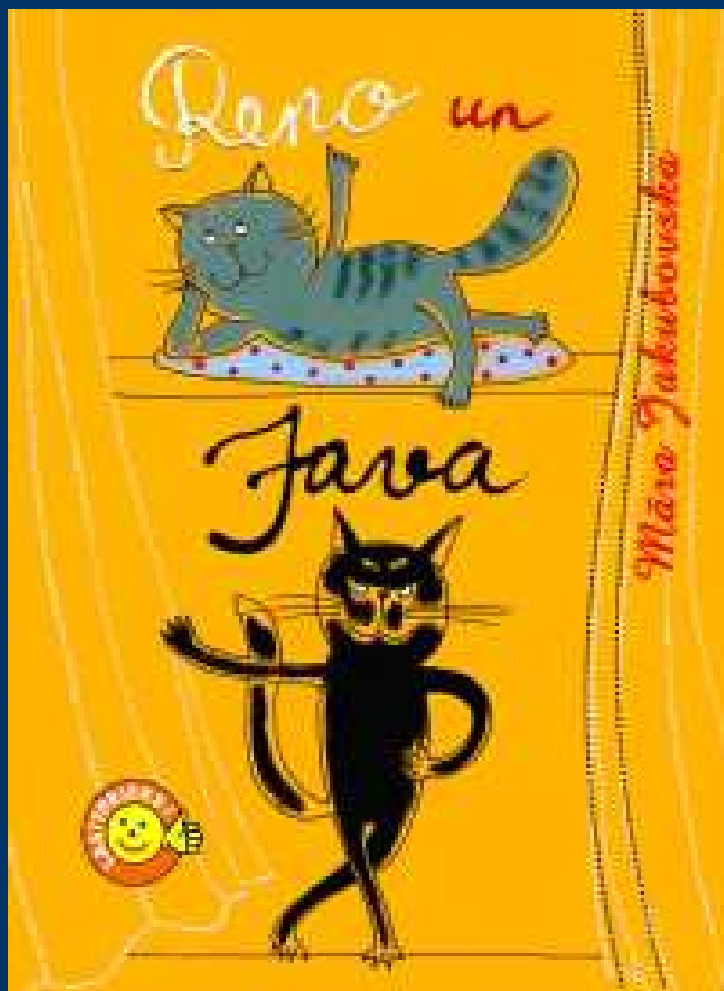
Maurīcija

piedzīvojumi

Runcis
Maurīcijs

Ceļojumi
Dēkas
Pasaules
raibums

Juris Zvirgzdiņš «Rīgas runča Maurīcija piedzīvojumi» (2012),
māksl. Arta Ozola-Jaunarāja

Vēl kaķi

Divi pilnīgi
atšķirīgi kaķi
ikdienas dzīvē

Māra Jakubovska
«Reno un Java»
(2012)

Fantāzijas žanra grāmatas - 6

- **Ilze Liliāna Muižzemniece «Starp divām pasaulēm», «Bez robežām»**
- **Linda Nemiera «Kaķa lāsts»**
- **Valdis Rūmnieks «Atnācēju noslēpums»**
- **Laura Dreiže «Naktstauriņš»**
- **Aivars Bērtulis «Vecās baznīcas noslēpums»**

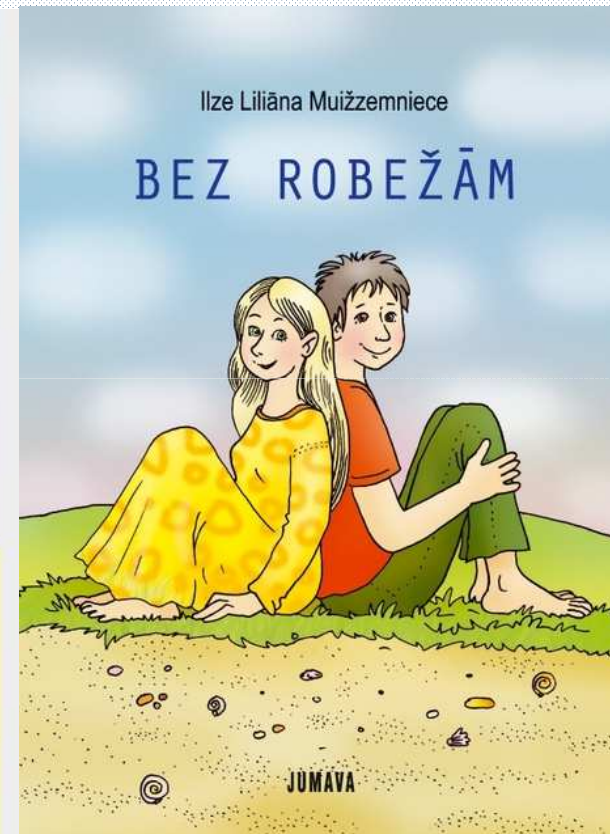

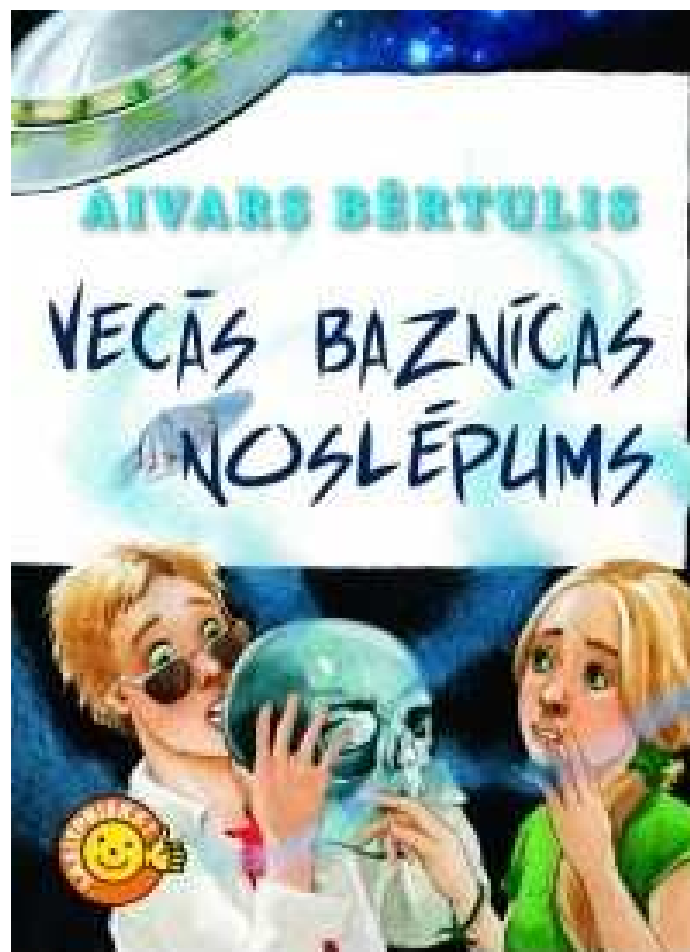
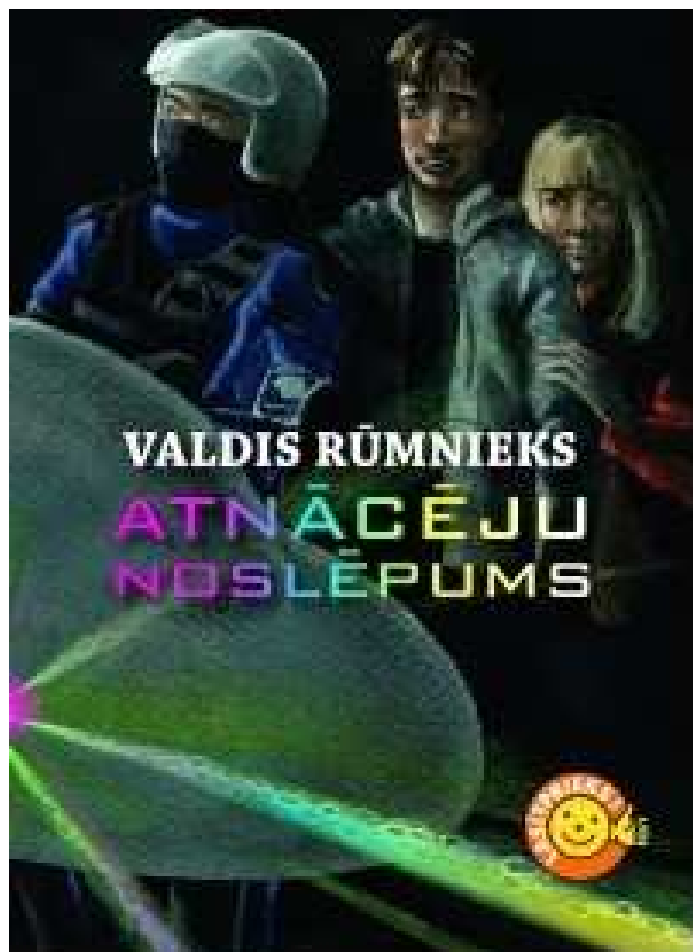
Linda Nemiera
“Kaķa lāsts” (2012)

Vēl kaķi - fantāzijas literatūrā Cilvēks – kaķis

Ilze Liliāna Muižzemiece “Starp divām
pasaulēm”, «Bez robežām» (2012)

Drosmīgi,
zinātkāri,
atjautīgi
pusaudži

Citplanētieši

Valdis Rūmnieks «Atnācēju noslēpums»

Aivars Bērtulis «Vecās baznīcas noslēpums» (2012)

Debijas – gan literatūrā vispār, gan tieši bērnu literatūrā ~ 15

- Rasa Ābelīte
- Aivars Bērtulis
- Sandra Cīrule
- Ilona Čaļenko
- Ieva Ercmane.
- Meldra Gailāne
- Māra Jakubovska
- Inta Juhnēviča
- Ilze Kalvāne
- Dace Lasenbergā
- Astra Roze
- Ruta Skrebele
- Vivita Šķēle
- Vita Štelmahere

Sandra Cīrule

Sandra Cīrule

«12 +1
pasaka par
Pūķi Rūķi»

(2012)

Spilgtākie tēli

- **BIKIBUKS**
- **Lāči**
- **Kaņi**
- **Nekrietneji – zēni, vīrieši, veči**
- **Uzņēmīgas meitenes**

Secinājumi

- Grāmatu diezgan daudz, bet maz patiešām labu
- Daudz debitantu, bet maz labu
- Problēma: KVALITĀTE – ne tikai teksta mākslinieciskajā ziņā, bet arī tehniskajā – kļūdas, nejēdzīgs dizains. PAVIRŠĪBA!!!

Paldies!